

A.4.2 Εκτίμηση της συμβολής του τουρισμού στην οικονομία

Στο Κεφάλαιο αυτό εκτιμάται η συμβολή του τουρισμού στην οικονομία και συγκεκριμένα στο ΑΕΠ, στην απασχόληση και στην κατανάλωση με βάση τα πιο πρόσφατα στοιχεία της ΕΣΥΕ, που καλύπτουν τη δεκαετία του 1990.

Εκτίμηση της συμβολής του τουρισμού στο ΑΕΠ

Στην παλιά μεθοδολογία των Εθνικών Λογαριασμών δεν διακρινόταν ο τουρισμός ως ξεχωριστός κλάδος. Οι κλάδοι που είχαν σχέση με τον τουρισμό (π.χ. ξενοδοχεία, εστιατόρια κλπ.) περιλαμβάνονταν στον κλάδο «λοιπές υπηρεσίες». Στη νεότερη μεθοδολογία των Εθνικών Λογαριασμών, ο κλάδος «ξενοδοχεία – εστιατόρια» (που αποτελεί το μεγαλύτερο μέρος του κλάδου του τουρισμού) διακρίνεται ως ξεχωριστός κλάδος. Όμως άλλοι κλάδοι που σχετίζονται με τον τουρισμό (π.χ. τουριστικά γραφεία, ενοικιάσεις αυτοκινήτων κλπ.) εξακολουθούν να μην εμφανίζονται ξεχωριστά και να περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων κλάδων στον κλάδο «λοιπές υπηρεσίες».

Στους Πίνακες A.4.2-1 και A.4.2-2 που ακολουθούν παρουσιάζεται η προστιθέμενη αξία ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας για την περίοδο 1995 – 1998 σε τρέχουσες και σταθερές τιμές αντίστοιχα :

ΠΙΝΑΚΑΣ Α.4.2-1: Προστιθέμενη αξία ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας σε τρέχουσες τιμές (1995 - 1998)

					(σε δισ. δρχ.)
	Τομέας			Σύνολο	Κλάδος
	Πρωτογενής	Δευτερογενής	Τριτογενής		Ξενοδοχεία-εστιατόρια
1995					
Ν. Κυκλάδων	26,5	38,1	184,2	248,7	22,1
Ν. Δωδεκανήσου	25,7	39,2	402,9	467,8	151,0
Περιφ. Ν. Αιγαίου	52,3	77,2	587,0	716,5	173,1
Σύνολο Χώρας	2.479,7	5.639,1	17.048,2	25.167,0	1.642,7
1996					
Ν. Κυκλάδων	33,6	40,8	210,0	284,5	25,9
Ν. Δωδεκανήσου	30,9	41,7	467,1	539,7	176,9
Περιφ. Ν. Αιγαίου	64,5	82,6	677,1	824,2	202,7
Σύνολο Χώρας	2.491,9	6.138,1	18.859,1	27.489,1	1.919,1
1997					
Ν. Κυκλάδων	37,7	38,4	249,3	325,4	35,1
Ν. Δωδεκανήσου	37,8	36,2	553,1	627,0	218,5
Περιφ. Ν. Αιγαίου	75,4	74,6	802,4	952,4	253,6
Σύνολο Χώρας	2.575,2	6.333,3	21.315,9	30.224,4	2.352,5
1998					
Ν. Κυκλάδων	38,3	40,8	270,3	349,4	37,9
Ν. Δωδεκανήσου	36,2	41,1	599,4	676,7	235,3
Περιφ. Ν. Αιγαίου	74,5	81,9	869,7	1.026,0	273,2
Σύνολο Χώρας	2.698,5	7.118,6	23.150,3	32.967,5	2.534,1

Πηγή : Εθνικοί Λογαριασμοί της Ελλάδος, ΕΣΥΕ (αδημοσίευτα στοιχεία)

ΠΙΝΑΚΑΣ Α.4.2-2: Προστιθέμενη αξία ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας σε σταθερές τιμές (1995 - 1998)

(σε δισ. δρχ.)					
	Τομέας			Σύνολο	Κλάδος
	Πρωτογενής	Δευτερογενής	Τριτογενής		Ξενοδοχεία-εστιατόρια
1995					
Ν. Κυκλάδων	26,5	38,1	184,2	248,7	22,1
Ν. Δωδεκανήσου	25,7	39,2	402,9	467,8	151,0
Περιφ. Ν. Αιγαίου	52,2	77,2	587,0	716,5	173,1
Σύνολο Χώρας	2.479,7	5.639,1	17.048,2	25.167,0	1.642,7
1996					
Ν. Κυκλάδων	32,4	38,3	194,4	265,2	23,0
Ν. Δωδεκανήσου	29,7	39,2	432,4	501,3	157,5
Περιφ. Ν. Αιγαίου	62,1	77,5	626,8	766,4	180,5
Σύνολο Χώρας	2.397,3	5.764,5	17.458,1	25.619,9	1.708,9
1997					
Ν. Κυκλάδων	35,3	36,7	211,3	283,3	26,8
Ν. Δωδεκανήσου	35,4	34,6	468,7	538,6	166,4
Περιφ. Ν. Αιγαίου	70,7	71,2	679,9	821,9	193,2
Σύνολο Χώρας	2.414,1	6.048,9	18.063,0	26.526,0	1.792,3
1998					
Ν. Κυκλάδων	35,1	35,7	218,2	289,0	29,5
Ν. Δωδεκανήσου	33,2	35,9	483,8	553,0	183,3
Περιφ. Ν. Αιγαίου	68,4	71,6	702,0	841,9	212,8
Σύνολο Χώρας	2.477,2	6.228,4	18.685,0	27.390,6	1.974,0

Πηγή : Εθνικοί Λογαρισμοί της Ελλάδος, ΕΣΥΕ (αδημοσίευτα στοιχεία)

Όπως φαίνεται στον Πίνακα Α.4.2-2, την περίοδο 1995 - 1998 τόσο στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου όσο και στο Σύνολο Χώρας αυξάνεται σε πραγματικούς όρους (σε σταθερές τιμές) η προστιθέμενη αξία του τριτογενούς τομέα και του κλάδου «ξενοδοχεία – εστιατόρια». Όσον αφορά τον πρωτογενή τομέα, αυξάνεται η προστιθέμενη αξία που παράγει στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (και στους δύο Νομούς) ενώ μειώνεται στο Σύνολο Χώρας. Τέλος, αυξάνεται η προστιθέμενη αξία που παράγει ο δευτερογενής τομέας στο Σύνολο Χώρας ενώ μειώνεται στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (και στους δύο Νομούς).

Στον Πίνακα Α.4.2-3 που ακολουθεί παρουσιάζεται η τομεακή διάρθρωση της προστιθέμενης αξίας για την περίοδο 1995 – 1998 :

ΠΙΝΑΚΑΣ Α.4.2-3 : Τομεακή διάρθρωση της προστιθέμενης αξίας (1995 – 1998)

	Τομέας			Σύνολο	κλάδος Ξενοδοχεία- εστιατόρια
	Πρωτογενής	Δευτερογενής	Τριτογενής		
1995					
Ν. Κυκλάδων	10,7%	15,3%	74,0%	100,0%	8,9%
Ν. Δωδεκανήσου	5,5%	8,4%	86,1%	100,0%	32,3%
Περιφ. Ν. Αιγαίου	7,3%	10,8%	81,9%	100,0%	24,2%
Σύνολο Χώρας	9,9%	22,4%	67,7%	100,0%	6,5%
1996					
Ν. Κυκλάδων	12,2%	14,5%	73,3%	100,0%	8,7%
Ν. Δωδεκανήσου	5,9%	7,8%	86,3%	100,0%	31,4%
Περιφ. Ν. Αιγαίου	8,1%	10,1%	81,8%	100,0%	23,6%
Σύνολο Χώρας	9,4%	22,5%	68,1%	100,0%	6,7%
1997					
Ν. Κυκλάδων	12,5%	12,9%	74,6%	100,0%	9,5%
Ν. Δωδεκανήσου	6,6%	6,4%	87,0%	100,0%	30,9%
Περιφ. Ν. Αιγαίου	8,6%	8,7%	82,7%	100,0%	23,5%
Σύνολο Χώρας	9,1%	22,8%	68,1%	100,0%	6,8%
1998					
Ν. Κυκλάδων	12,2%	12,3%	75,5%	100,0%	10,2%
Ν. Δωδεκανήσου	6,0%	6,5%	87,5%	100,0%	33,2%
Περιφ. Ν. Αιγαίου	8,1%	8,5%	83,4%	100,0%	25,3%
Σύνολο Χώρας	9,0%	22,7%	68,2%	100,0%	7,2%

Πηγή : Πίνακας Α.4.2-2

Όπως φαίνεται στον Πίνακα Α.4.2-3, την περίοδο 1995 – 1998 η οικονομία της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου και του Συνόλου Χώρας έχουν την ίδια περίπου δομή. Ο τριτογενής τομέας παράγει πάνω από τα δύο τρίτα της προστιθέμενης αξίας και ακολουθούν σε βαρύτητα (ποσοστό συμμετοχής στην παραγωγή προστιθέμενης αξίας) ο δευτερογενής και ο πρωτογενής τομέας. Ο τριτογενής τομέας της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου συμβάλλει στην περιφερειακή προστιθέμενη αξία κατά μεγαλύτερο ποσοστό από ό,τι ο αντίστοιχος του Συνόλου Χώρας, ενώ ο δευτερογενής και ο πρωτογενής τομέας της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου συμβάλλουν στην περιφερειακή προστιθέμενη αξία κατά μικρότερο ποσοστό από ό,τι οι αντίστοιχοι του Συνόλου Χώρας. Την περίοδο 1995 – 1998, στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αυξάνεται η βαρύτητα του τριτογενούς και πρωτογενούς τομέα ενώ μειώνεται αντίστοιχα η βαρύτητα του δευτερογενούς τομέα ενώ

στο Σύνολο Χώρας αυξάνεται η βαρύτητα του τριτογενούς και δευτερογενούς τομέα, ενώ μειώνεται αντίστοιχα η βαρύτητα του πρωτογενούς τομέα. Η βαρύτητα (ποσοστό συμμετοχής στην παραγωγή προστιθέμενης αξίας) του κλάδου «ξενοδοχεία – εστιατόρια» αυξάνεται τόσο στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου όσο και στο Σύνολο Χώρας. Είναι αξιοσημείωτο ότι η βαρύτητα του κλάδου «ξενοδοχεία – εστιατόρια» στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου είναι υπερτριπλάσια της αντίστοιχης του κλάδου στο Σύνολο Χώρας.

Την περίοδο 1995 – 1998 η οικονομία του Νομού Κυκλάδων και του Νομού Δωδεκανήσου έχουν την ίδια περίπου δομή. Ο τριτογενής τομέας συμβάλλει στην προστιθέμενη αξία των Νομών πάνω από τα τρία τέταρτα της συνολικής προστιθέμενης αξίας τους και μάλιστα σε ποσοστό κατά πολύ μεγαλύτερο της συμβολής του τριτογενούς τομέα στο Σύνολο Χώρας και η βαρύτητά του ακολουθεί ανοδική τάση. Διαφορές εντοπίζονται στη βαρύτητα του πρωτογενούς και του δευτερογενούς τομέα. Συγκεκριμένα, η βαρύτητα του δευτερογενούς τομέα των δύο Νομών είναι μικρότερη της αντίστοιχης στο Σύνολο Χώρας και ακολουθεί καθοδική τάση (ενώ στο Σύνολο Χώρας ακολουθεί ανοδική τάση). Επίσης, η βαρύτητα του πρωτογενούς τομέα στο Νομό Κυκλάδων είναι μεγαλύτερη της αντίστοιχης στο Σύνολο Χώρας ενώ η βαρύτητα του πρωτογενούς τομέα στο Νομό Δωδεκανήσου είναι μικρότερη της αντίστοιχης στο Σύνολο Χώρας και η βαρύτητα του πρωτογενούς τομέα και στους δύο Νομούς ακολουθεί ανοδική τάση (ενώ στο Σύνολο Χώρας ακολουθεί καθοδική τάση). Η βαρύτητα (ποσοστό συμμετοχής στην παραγωγή προστιθέμενης αξίας) του κλάδου «ξενοδοχεία – εστιατόρια» αυξάνεται τόσο στο Νομό Κυκλάδων όσο και στο Νομό Δωδεκανήσου. Είναι αξιοσημείωτο ότι η βαρύτητα του κλάδου «ξενοδοχεία – εστιατόρια» στο Νομό Δωδεκανήσου είναι υπερτριπλάσια της αντίστοιχης του κλάδου στο Νομό Κυκλάδων.

A.4.3 Εκτίμηση της συμβολής του τουρισμού στην απασχόληση

Αντίθετα από τους Εθνικούς Λογαρισμούς, στα στοιχεία της απασχόλησης διακρινόταν ξεχωριστά ο κλάδος «ξενοδοχεία – εστιατόρια» ήδη από το 1981. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται ελήφθησαν από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της ΕΣΥΕ, που διενεργείται κάθε χρόνο με δειγματοληψία σε επίπεδο Περιφέρειας και για το λόγο αυτό δεν διατίθενται στοιχεία απασχόλησης ανά Νομό, καθώς στο επίπεδο του Νομού το δείγμα παύει να είναι αξιόπιστο.

Στον Πίνακα Α.4.3-1 που ακολουθεί παρουσιάζεται η απασχόληση ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας για την περίοδο 1991 – 1999 :

ΠΙΝΑΚΑΣ Α.4.3-1: Απασχόληση ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας (1991 – 1999)

	Τομέας			Σύνολο	Κλάδος Ξενοδοχεία- εστιατόρια
	Πρωτογενής	Δευτερογενής	Τριτογενής		
Περιφ. Ν. Αιγαίου					
1991	6.966	19.679	56.513	83.158	15.798
1992				0	
1993	10.700	21.371	67.883	99.954	22.648
1994	10.792	22.269	69.366	102.427	23.892
1995	9.607	20.034	69.077	98.718	22.910
1996	9.808	20.536	67.142	97.486	21.990
1997	9.851	19.510	68.128	97.489	23.974
1998	8.284	23.092	68.337	99.713	23.401
1999	10.993	20.521	73.182	104.696	22.509
Σύνολο Χώρας					
1991	806.641	933.388	1.892.409	3.632.438	165.522
1992				0	
1993	793.854	899.886	2.026.439	3.720.179	203.362
1994	781.934	887.102	2.154.774	3.823.810	211.960
1995	781.935	887.098	2.154.776	3.823.809	223.677
1996	786.101	885.877	2.199.944	3.871.922	229.296
1997	764.984	865.677	2.223.395	3.854.056	229.886
1998	704.204	913.848	2.349.116	3.967.168	249.217
1999	669.145	901.601	2.369.046	3.939.792	252.812

Πηγή : Ετήσια Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, ΕΣΥΕ (αδημοσίευτα στοιχεία)

Όπως φαίνεται στον Πίνακα Α.4.3-1, την περίοδο 1991 – 1999 στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αυξάνει η απασχόληση σε όλους τους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας και στον κλάδο «ξενοδοχεία – εστιατόρια». Την ίδια περίοδο στο Σύνολο Χώρας αυξάνεται η συνολική απασχόληση που οφείλεται στην αύξηση της απασχόλησης του τριτογενούς τομέα που καλύπτει τη μείωση της απασχόλησης στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα ενώ, επίσης, αύξηση σημείωσε η απασχόληση του κλάδου «ξενοδοχεία – εστιατόρια».

Στον Πίνακα Α.4.3-2 που ακολουθεί παρουσιάζεται η τομεακή διάρθρωση της απασχόλησης για την περίοδο 1991 – 1999 :

ΠΙΝΑΚΑΣ Α.4.3-2: Τομεακή διάρθρωση απασχόλησης (1991 – 1999)

	Τομέας			Σύνολο	κλάδος
	Πρωτογενής	Δευτερογενής	Τριτογενής		Ξενοδοχεία-εστιατόρια
Περιφ. Ν. Αιγαίου					
1991	8,4%	23,7%	68,0%	100,0%	19,0%
1992	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!
1993	10,7%	21,4%	67,9%	100,0%	22,7%
1994	10,5%	21,7%	67,7%	100,0%	23,3%
1995	9,7%	20,3%	70,0%	100,0%	23,2%
1996	10,1%	21,1%	68,9%	100,0%	22,6%
1997	10,1%	20,0%	69,9%	100,0%	24,6%
1998	8,3%	23,2%	68,5%	100,0%	23,5%
1999	10,5%	19,6%	69,9%	100,0%	21,5%
Σύνολο Χώρας					
1991	22,2%	25,7%	52,1%	100,0%	4,6%
1992	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!
1993	21,3%	24,2%	54,5%	100,0%	5,5%
1994	20,4%	23,2%	56,4%	100,0%	5,5%
1995	20,4%	23,2%	56,4%	100,0%	5,8%
1996	20,3%	22,9%	56,8%	100,0%	5,9%
1997	19,8%	22,5%	57,7%	100,0%	6,0%
1998	17,8%	23,0%	59,2%	100,0%	6,3%
1999	17,0%	22,9%	60,1%	100,0%	6,4%

Πηγή :

Όπως φαίνεται στον Πίνακα Α.4.3-2, την περίοδο 1991 – 1999 τόσο στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου όσο και στο Σύνολο Χώρας αυξάνεται το ποσοστό των απασχολουμένων στον τριτογενή τομέα και στον κλάδο «ξενοδοχεία – εστιατόρια». Αυτό είναι αναμενόμενο, καθώς, όπως είπαμε, αυξήθηκε ο αριθμός των απασχολουμένων. Στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα στο Σύνολο Χώρας μειώθηκε το ποσοστό των απασχολουμένων, όπως άλλωστε αναμενόταν, καθώς, όπως είπαμε,

μειώθηκε ο αριθμός των απασχολούμενων στους τομείς αυτούς. Στον Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, αυξάνεται το ποσοστό των απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα, ακολουθώντας την αύξηση των απασχολούμενων, ενώ στο δευτερογενή τομέα σημειώθηκε μείωση του ποσοστού των απασχολούμενων παρά την αύξηση της απασχόλησης στον τομέα αυτό.

Στον Πίνακα Α.4.3-3 που ακολουθεί παρουσιάζεται η απασχόληση ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου ως ποσοστό των αντιστοίχων τομέων στο Σύνολο Χώρας για την περίοδο 1991 – 1999 :

ΠΙΝΑΚΑΣ Α.4.3-3 : Απασχόληση ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου ως ποσοστό των αντιστοίχων τομέων στο Σύνολο Χώρας (1991 – 1999)

	Τομέας			Σύνολο	Κλάδος Ξενοδοχεία- εστιατόρια
	Πρωτογενής	Δευτερογενής	Τριτογενής		
1991	0,9%	2,1%	3,0%	6,0%	9,5%
1992	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!
1993	1,3%	2,4%	3,3%	7,1%	11,1%
1994	1,4%	2,5%	3,2%	7,1%	11,3%
1995	1,2%	2,3%	3,2%	6,7%	10,2%
1996	1,2%	2,3%	3,1%	6,6%	9,6%
1997	1,3%	2,3%	3,1%	6,6%	10,4%
1998	1,2%	2,5%	2,9%	6,6%	9,4%
1999	1,6%	2,3%	3,1%	7,0%	8,9%

Όπως φαίνεται στον Πίνακα Α.4.3-3 , την περίοδο 1991 – 1999 αυξάνεται το ποσοστό των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου ως ποσοστό της απασχόλησης στο Σύνολο Χώρας. Επίσης, είναι σαφής η αύξηση των απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου ως ποσοστό των απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα στο Σύνολο Χώρας. Μικρή είναι η αύξηση των απασχολούμενων στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου ως ποσοστό των απασχολούμενων στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα στο Σύνολο Χώρας. Τέλος, παρά τη μείωση των ετών 1998 – 1999, μικρή ήταν και η αύξηση των απασχολούμενων στον κλάδο «ξενοδοχεία – εστιατόρια» ως ποσοστό των απασχολούμενων στον κλάδο «ξενοδοχεία – εστιατόρια» στο Σύνολο Χώρας.

Στον Πίνακα Α.4.3-4 που ακολουθεί παρουσιάζεται η παραγωγικότητα της εργασίας (μετρούμενη ως η ανά απασχολούμενο προστιθέμενη αξία) ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας σε σταθερές τιμές για την περίοδο 1995 – 1998 :

ΠΙΝΑΚΑΣ Α.4.3-4 : Παραγωγικότητα της εργασίας ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας σε σταθερές τιμές (1995 - 1998)

	Τομέας			Σύνολο	Κλάδος
	Πρωτογενής	Δευτερογενής	τρίτογενής		Ξενοδοχεία-εστιατόρια
Περιφ. Ν. Αιγαίου					
1991					
1992					
1993					
1994					
1995	5,4	3,9	8,5	7,3	7,6
1996	6,3	3,8	9,3	7,9	8,2
1997	7,2	3,7	10,0	8,4	8,1
1998	8,3	3,1	10,3	8,4	9,1
1999					
Σύνολο Χώρας					
1991					
1992					
1993					
1994					
1995	3,2	6,4	7,9	6,6	7,3
1996	3,0	6,5	7,9	6,6	7,5
1997	3,2	7,2	8,4	7,1	8,6
1998	3,5	6,8	8,0	6,9	7,9
1999					

Όπως φαίνεται στον Πίνακα Α.4.3-4, την περίοδο 1995 – 1998 αυξάνεται η παραγωγικότητα όλων των τομέων της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου (με εξαίρεση το δευτερογενή τομέα) και του Συνόλου Χώρας.

Στον Πίνακα Α.4.3-5 που ακολουθεί παρουσιάζεται η παραγωγικότητα της εργασίας ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου ως ποσοστό της παραγωγικότητας των αντιστοίχων τομέων στο Σύνολο Χώρας για την περίοδο 1995 – 1998 :

ΠΙΝΑΚΑΣ Α.4.3-5 : Παραγωγικότητα της εργασίας ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου ως ποσοστό της παραγωγικότητας των αντιστοιχών τομέων στο Σύνολο Χώρας (1995 – 1998)

	Τομέας			Σύνολο	Κλάδος Ξενοδοχεία- εστιατόρια
	Πρωτογενής	Δευτερογενής	Τριτογενής		
1991					
1992					
1993					
1994					
1995	171,5%	60,6%	107,4%	110,3%	102,9%
1996	207,6%	58,0%	117,6%	118,8%	110,1%
1997	221,7%	50,7%	118,8%	118,6%	93,9%
1998	234,6%	45,5%	129,1%	122,3%	114,8%
1999					

Όπως φαίνεται στον Πίνακα Α.4.3-5, την περίοδο 1995 – 1998 η παραγωγικότητα όλων των τομέων (με εξαίρεση το δευτερογενή τομέα) της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου είναι υψηλότερη από την παραγωγικότητα των αντίστοιχων τομέων του Συνόλου Χώρας και ακολουθεί ανοδική τάση με ταχύτερο ρυθμό.